

Datum: 23.07.2026

Medij: K1

Emisija: Uranak/k1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	23.07.2026 07:00:00	480:00
Prilog	23.07.2026 10:27:00	44:48

Naslov: Gosti - Zoran Milivojević i Marina Raguš

36587

Srbija ne otvara klaster 3; Evropska unija i proširenje; Geopolitika i strateški dijalog

Srbija do kraja leta neće otvoriti klaster 3, iako se u Briselu vode ozbiljni razgovori o budućnosti proširenja Evropske unije i o ulozi Srbije u regionu. Evropska komisija početkom jula ocenila je da je Beograd napravio dovoljan napredak u oblastima koje su bile uslov: pravosuđe, izborna zakonodavstvo i REM. Ali 8 država članica nije podržalo otvaranje klastera, i sada je ta tema praktično sklonjena sa dnevnog reda pre letnje pauze evropskih institucija.

Ministar Nemanja Starović kaže da Srbija neće otvoriti klaster 3 do kraja jula, i da je moguće da se pitanje vrati na dnevni red tek krajem avgusta. Zato ostaje nejasno zbog čega pojedine države članice i dalje nemaju poverenja u Srbiju, ako je komisija 6 puta pozitivno ocenila napredak. Da liće se ovaj proces ubrzati posle pokretanja strateškog dijaloga Beograda i Vašingtona, analiziram sa Marinom Raguš, potpredsednicom Skupštine Srbije, i sa Zoranom Milivojevićem, karijernim diplomatom. Hvala. I kad slušamo ovo "hoće-neće" koliko godina unazad, ne možemo da ga ne definišemo kao dan Mrmota. Tako je.

Živite jedan isti dan. I pa jeste. Koće da nas probudi?

Nas je probudio Vašington, tako da je dobro. Verujem daće i Brisel.

Eto, mi smo uspeli da otvorimo sve klastere sa Vašingtonom. Verujete daće Vašington da probudi i Brisel? Mislim da ih je već probudio. Dobro.

Uspeli smo sve klastere da otvorimo. Da govorim jezikom Brisela, iako je to teško.

Sve klastere sa Vašingtonom. I mislim da je to jako dobra vest, prvi put u istoriji.

Strateški smo partner najjače države na svetu. Svako ko misli da bez Amerike i bez Amerikanaca možemo da rešimo svoja vrlo osetljiva pitanja, taj je u teškoj zabludi.

Sve je geopolitika, kao i otvaranje klastera. Loptica je na terenu Evropske unije.

Teško je za poverovati da su najjače zemlje uz nas, a onda tamo neke male zemlje prave probleme.

Shvatili smo to kao što smo shvatili da je izvestilac za Srbiju Tonino Picula.

Poruka politička je jasna. To, naravno, ne znači da mi odustajemo od svog spoljnopolitičkog prioriteta. I mislim daćemo još više ubrzati svoje reforme zbog nas, a i iz krajnje sebičnih razloga da svima pokažemo da nije do nas da se mi ne nećamo da lićemo biti članica Evropske unije ili ne, što je totalno, kako bih vam rekla, uvredljiva poruka, neretko, koju mi dobijamo. A da, često nam se spočita. Tako je, iako oni jako dobro znaju.

Ilustrovaću to, ako dozvolite, samo sa par, par, par primera. Prvo, onog momenta kada je predsednik Srbije rekao: "U redu, sadaćemo ostvariti sve što ODHR traži od nas", do kraja godine gledamo da sve reformske procese ubrzamo. Napravili smo operativni tim, radnu grupu na čelu sa vašim bivšim kolegom, ambasadorom Apostolovićem. On je šef te radne grupe. I zaista, sve je išlo po ubrzanoj proceduri. Parlament je onoliko radio. Ali zamislite šta se onda desilo.

Mi počinjemo da gubimo inkluzivnost koja je neophodna za te procese. Pa polako, određeni ljudi iz nevladinog sektora odlaze. Kandidati za REM podnose ostavke. Evo, sad vidimo kako su se vratili.

Jasni su procesi, je li tako? Ne moramo dalje da, da objašnjavamo. Neko se uplašio: "Oho, ispunićemo sve", pa kako sad da nam kažu: "A ipak nećemo da otvorimo klaster 3?" To su uvek geopolitičke odluke.

Mi smo tehnički spremni 5 godina da otvorimo taj čuveni klaster 3. Jeste.

To koincidira sa ratom između Rusije i Ukrajine. Mi nismo uveli sankcije Ruskoj Federaciji, nitićemo. To je naša odluka, suverena. A sada je sve ostalo na Briselu.

Mislim da je to pogrešna odluka, pogrešna politička poruka, ne samo nama, nego čitavom regionu.

I ono što bi trebalo Brisel sada da radi jeste da razmišlja kako da na neki način popravi evro- rastući evroskepticizam, ne samo kod nas, već u svim zemljama kandidatima za članstvo u Evropskoj uniji, u regionu zapadnog Balkana. Dobro. A šta mislite koliki?

Čak mislim da su mnogo više nesrećni i nezadovoljni, recimo, u Severnoj Makedoniji.

Mhm. Oni su morali ime da promene. Dobro.

Šta su dobili? Ali su sigurno srećni u Crnoj Gori, za koju kažu da je...

Nisam sigurna. Imali ste izjavu, mislim da se gospodin Đukanović sprema da piše svoj deo, svoje parče istorije. 30 godina je vladao Crnom Gorom. Skoro je bio u Sarajevu.

Vrlo zanimljiv razgovor sa gospodinom Tvrtkom Jakovinom, čuvenim istoričarem, biografom mnogih vrlo interesantnih ljudi koji su obeležili političku istoriju, čak i ovog regiona.

I on je rekao ovako na to pitanje: "Vrlo sam razočaran Evropskom unijom zato što nije razumela, bila je

Datum: 23.07.2026

Medij: K1

Emisija: Urank/k1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	23.07.2026 07:00:00	480:00
Prilog	23.07.2026 10:27:00	44:48

Naslov: Gosti - Zoran Milivojević i Marina Raguš

u nekom hermetičkom prostoru, u nekom svom zimskom snu, da je geopolitički bilo važno da sve zemlje zapadnog Balkana uđu u članstvo Evropske unije." I on je to, čovek, elaborirao kako su tekli njegovi pregovori sa najjačim silama Evropske unije. Manje-više slično kao mi. Ali mi govorimo o državi koja je članica NATO pakta, kao i Albaniji, državi koja je članica NATO pakta. I jedna i druga se nalaze na zapadnobalkanskoj ruti. Imaju problem itekako sa vladavinom prava.

Znamo za klanove, transfer droge, oružja, trgovina robljem, je li tako? I dalje aktivno.

O izborima i izbornim uslovima da ne pričamo. Imamo primer, recimo, Albanije.

I ako vam neko iz unije kaže da Ukrajina, da me pogrešno ne razumeju Ukrajinci, krupnim koracima korača ka članstvu u Evropskoj uniji, izvinite, za mene je to užasna, tragična šala, jer je zemlja u ratu.

A pomalo je i uvreda. Navikli smo na to i ne reagujemo. Sada je to već šala.

Zemlja koja je u ratu ima pro- vladavinu prava. Hoćemo da pričamo o tome?

Svi znamo šta se dešava. Pritom ne kontroliše 20% teritorije. Svoju teritoriju.

Tako da, kada je reč o evropskim vrednostima i svemu onome što se spočitava, to, nažalost, počinje da biva tragikomika. I mislim da je to najveći problem za Evropsku uniju, zato što taj geopolitički prostor zapravo ostavlja drugim jakim geopolitičkim igračima. Za Srbiju je najvažnije, i tuću stati, da mi faktički nemamo problem ni sa jednom velikom silom. I na tomećemo nastaviti.

Jasno. E, ali samo mi recite kratko, pre nego što pitam gospodina Milivojevića: silne propise smo usvajali, svašta se od nas tražilo. Je li ostalo nešto da nam visi u vazduhu još da nismo uradili, a da su nam insistirali pre ovog? Sankcije Rusi.

Znači, samo usklađivanje sa spoljnom politikom. Tako je.

Kada slušamo ovo, okej, i gospođa Raguš je rekla, jasno nam je, sve je politika, odnosno u ovom trenutku geopolitika. Ali ako ostaje to što nismo još uradili, usklađivanje, gde formalno nije bio uslov nikome pre nas. Kaže se da morate uskladiti spoljnu politiku onoga trenutka kad ostane, kad postanete članica Evropske unije. Ispravite me ako negde pogrešim, pošto vidim da me čudno gledate.

Slobodno me ispravite. Ne, ne, ne, grešite, u pravu ste. Da.

Da li onda mi na ovom putu, a za koji ste vi rekli da i dalje čvrsto koračamo, onda moramo da promenimo model? Mi? Mi.

Pa, pošto oni neće sigurno. Prvo, da, da, samo jednu opasku na, na vaš uvodni deo.

Jeste geopolitika, ali jeste i politika. Dobro.

Geopolitika u onom smislu kako deluju neki faktori kad je reč o Evropi, evropskim odnosima, globalno.

Ili uopšte, ako imate u vidu svetske trendove i tako dalje. Geopolitika je jedna priča.

U našem slučaju ima i jednog i drugog. Ima i politike.

I reći ću vam zašto to kažem. Zato što i ovo o čemu mi govorimo je deo ne samo geopolitike, ne samo pitanje sankcija Rusiji i ostvarivanja nekih geopolitičkih ciljeva, nego ima i politike.

Ima politike koja se tiče položaja Srbije, uticaja Srbije, značaja Srbije u celoj priči.

Dakle, ima političkih faktora u Evropskoj uniji, u nekim zemljama. Dobro.

Koje imaju i političke ciljeve vezano za nas, od promene sistema pa nadalje.

Prema tome, to se najbolje manifestuje kroz Evropski parlament i kroz ovo o čemu pričamo.

To nisu obavezno zemlje članice, ali jesu neke politike koje se vezuju i za zemlje članice.

Negde dominiraju, negde manje. Prema tome, Srbija ima ekskluzivan položaj i u jednom i u drugom smislu.

Prvo, kandidat je za ulazak koje, koji ima političke uslove koji nadilaze ono što je redovni proces.

Ono što Kopenhagen određuje, ono što mi uvek kažemo poglavlje 23, 24, vladavina prava, demokratske institucije i tako dalje. Mi kad smo prihvatili pregovarački okvir 2013.

i 2014. počeli, to je bilo noseće, i danas bi trebalo da bude noseće, ali za nas ne važi. Prema tome, naša pozicija je prosto, kako bih rekao, autentična.

Su i generis vole taj izraz. Dakle, nešto što niko nije imao, i ovo što ste vi rekli, potpuno ste u pravu. Dakle, niko to nije imao. Ono što se nas tiče, sve ono što, što su vrednosti Evro- Evropske unije, govorimo samo o Evropskoj uniji, ne o Evropi u celini.

Dobro. Dakle, ono što je zajedničko tržište, ono što su rimski ugovori, što je ekonomija, što je mir, što su četiri one slobode, to je naš strateški cilj i to je naš evropski put.

I mi to radimo zbog sebe. I to ćemo raditi bez obzira na političke odluke.

To je prva stvar. I drugo, po tim principima i tim normima, mi smo se kvalifikovali.

Datum: 23.07.2026

Medij: K1

Emisija: Uranak/k1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	23.07.2026 07:00:00	480:00
Prilog	23.07.2026 10:27:00	44:48

Naslov: Gosti - Zoran Milivojević i Marina Raguš

Prema tome, mi nemamo, kako da vam kažem, niko ne može da nam stavi primedbu.

Ni na jedan način da kaže: "Niste ispunili", "Jeste ispunili". Čak smo sada bili i benevolentni.

Pa ne može primedbu, ali vam nađu, nađu neki izgovor. I onda imate, imate osam ovih koji čvrsto kažu da nismo. Pa zato sam vam rekao, postoje dva preduslova koji nigde ne figuriraju uopšte u metodologiji pristupanja otkad postoji Evropska unija, otkad se širila.

Znate, sada vama u Evropi dominira geopolitika i politika, a ne ekonomija i ono što su četiri slobode i ono što je u osnovi Evropske unije. E sad, pitali ste me za usaglašavanje.

Da. Vidite, ono što je formalno-pravno relevantno za nas, poglavlje 31, i dakle vrlo jasna pozicija. Prvo treba da se otvori. Znate, da biste vi postupali po nečemu, vi morate da otvorite. I onda imate, imate one benchmarks, takozvane.

Dakle, imate one uslove da bi se ono zatvorilo, i vi to onda primenjujete. Naše nije ni otvoreno.

Sve što se tiče spoljne politike kod nas je prethodno pitanje zasnovano na političkim uslovima.

Dakle, ne u skladu sa normama i standardima koji podrazumevaju pregovarački proces.

To je prva stvar. Druga stvar, mi smo u obavezi da uskladimo spoljnu politiku u momentu potpisivanja pristupnog ugovora. Tačno. A njega nema ni na vidiku, znate.

Prema tome, što se toga tiče, stvar je jasna. Znači, što se toga tiče, trebalo bi da nas puste na miru po tom pitanju. E sad, i sadću vam reći još nešto. Sad prosto, ovaj, kontekst je neizbežan. Ovo što pričamo sada o strateškom dijalogu sa Amerikom.

Amerikanci nam nikad nisu rekli: "Morate da usaglasite spoljnu politiku", ne znam, u odnosu na Rusku Federaciju, Kinu, pri čemu su Rusija i Kina njima rivali mnogo značajniji nego u Evropskoj uniji.

Pa dobro, ali rade malo drugačije. Nema veze. Ali su im rivali u svakom slučaju.

Pazite, mi imamo strateška partnerstva sa njima, a ovde počinjemo razgovore o strateškom partnerstvu. Znači, nema izuzeća. Hoću da vam kažem da smo se mi, što se toga tiče, ako hoćete, i prema Zapadu kvalifikovali da se prosto ta smetnja otkloni.

I da se prosto ne postavlja kao pitanje. Šta je problem?

Timeću da završim. Problem je što Evropska unija ima sad dva problema sa kojima je suočena.

Ne samo što se bavi politikom, a ne bavi se sa četiri slobode, sa zajedničkim tržištem, sa ekonomijom, sa saradnjom, nego ima dva problema. Jedan problem je odlučivanje. Mhm.

Dakle, imaju problem odlučivanja. I teško je postići konsenzus i oko drugih stvari.

Evo, oko 21. ovog, kako se zove, sankcija, paketa sankcija za Rusiju, zato što dolaze interesi pojedinih zemalja do izražaja. I imaju problem funkcionisanja.

I problem funkcionisanja se najbolje vidi na našem primeru. S jedne strane imate komisiju koja odražava stav većine. Dobro. I nas preporučuje.

S druge strane imate zemlje koje to opstruiraju iz nekih svojih razloga. Znači, ne može konsenzus da se obezbedi oko interesa Evropske unije. Podvlačim, interesa zato što većina ono što predlaže preko komisije predstavlja interes Evropske unije. A interes je da se ovaj region integriše, koji ne može bez Srbije.

I to je, i to je problem funkcionisanja. I kad imate takav problem funkcionisanja, onda imate ovo što sa čime smo mi suočeni. Evropska unija je naprosto suočena sa problemom sopstvenog identiteta, definisanja sopstvenog interesa i definisanja, ako hoćete, i sopstvene budućnosti vezano za to, pod jedan. I pod dva, suočena je sa problemom jasnog definisanja politike proširenja u buduću. Ili važe kriteriji, ili ne važe kriteriji.

Jasno. I kad imate listu ovoliko problema, koliko ih nabroja gospodin Milivojević, i sad ja laički, a i logički, bi zaključio: hajde da uzmemo ove koje su, jaću ih sebi dati za pravo da nazovem, najzagriženije. Ove baltičke, deo skandinavskih, Holandija tradicionalno.

Sad nisu mi jasni Bugari, ali nećemo da se bavimo Bugarima. Možda samo ako nam ostane malo vremena. Dobro. Ovaj, nećemo da, da to bude prioritet. E sad mi nije jasno. Ako vi hoćete, ovi gore su najzagriženiji protiv te ruske, je li, politike. I interes je da se ovaj deo zaokruži, da bude ta Evropa gde neće biti ruskog uticaja. Sad, ovu postavku da napravimo.

Pa onda je veliko odsustvo logike da kažete: pa čekaj, ovaj princip ne funkcioniše.

Hajde da probamo sad sa ovim što je zaista u svim papirima i pravilima i koje su svi imali ostali.

Hajde da primimo, pa da vidimo da liće da se promeni stvar. Znači, tako bi bilo logično.

Ako se štitite od te Rusije koja vas ne napada. Ili se šтите od nekog drugog.

E pa dobro. To sve pod pretpostavkom da smo mi zona velikog geopolitičkog interesa Brisela. Šta ako

Datum: 23.07.2026

Medij: K1

Emisija: Uranak/k1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	23.07.2026 07:00:00	480:00
Prilog	23.07.2026 10:27:00	44:48

Naslov: Gosti - Zoran Milivojević i Marina Raguš

smo zona geopolitičkog interesa najjače sile sveta?

E, dobro. A oni su u nekakvoj koaliciji. Mislim da se radi, to je opet moje viđenje, možda čitam to pogrešno, o procesima dugog trajanja. I ta istorija ima jednu čudnu karakteristiku, voli da se ponavlja s vremena na vreme. A znači li dugo trajanje uvek i mrtvarenje? Pa za neke da, ali za one koji su svesni procesa dugog trajanja, to znači mudro, strpljivo, posvećeno, deo po deo. U toj geopolitičkoj jednačini.

E sad, žao mi je što sad ne mogu da pišem pa da naši gledaoci čitaju. Kod mene je geopolitika uvek u zagradi, pa se odnosi i na politiku i na geopolitiku. Vrlo je bitno da razumete prvo geostrategiju, šta se dešavalo posle Drugog svetskog rata. Mhm.

Pogotovo posle rezolucije Informbiroa. Na koji način smo mi ušli u pregovore sa Amerikom, zašto baš sa Amerikom, da li je prostor bio predviđen za sukob dva bloka.

A vi imate sada ponavljanje te hladnoratovske histerije i podele. Ili, ili.

Ili ste ovde, ili ste onde. Dobro. Pritom, mi sada imamo jednu vrlo bitnu nepoznatu u toj geopolitičkoj jednačini u Evropi, a to je prisustvo Narodne republike Kine sa obe noge u ovom prostoru. Tako da, mi smo imali nekoliko važnih sastanaka.

Za mene je metafora onoga što mi sada već vidimo na, na horizontu, a to je ta multivektorska politika u međunarodnoj zajednici i taj, dakle, policentrični svetski poredak. Jedan se raspao, niko to nije ozvaničio, a drugi je u nastajanju. I kao što vidite, puno je kriza, puno ratova prete da eskaliraju zato što sile koje su vladale same nisu baš sklone da dele. Ali, meni je metafora jedan sastanak u Pekingu, odnosno više sastanaka. Sećate se, prvo dolazi gospodin Tramp, predsednik i dalje najjače sile sveta. Posle toga dolazi predsednik Ruske Federacije.

Putin. Putin. A onda posle toga naš predsednik Aleksandar Vučić. Dobro. U spoljnoj politici nema slučajnosti.

Ne. Pre toga je bio Enkorič. Nekako između, sastanak grupe G7, zahvalnost predsednika Trampa Rusiji i Kini. Zamislite što se nisu umešale u sukob oko Irana. Inače bi tada bio otvoren potpuni pakao.

Pre toga imate nacionalnu strategiju objavljenu krajem godine, gde se između ostalog kaže da Evropa mora da počne da razmišlja o otvaranju strateškog dijaloga sa Ruskom Federacijom.

Zato što se sve pomera za Ameriku ka Indo-pacifičkom regionu. Pritom, Amerika ne odustaje od određenog dela interesa ovde. E, jesmo mi taj deo interesa? Pa očigledno da jesmo.

Ovaj strateški, počinjanje strateškog dijaloga meni je odgovor na jedno izlaganje gospodina Merca, gde su bili lideri sa Zapadnog Balkana i naš predsednik je bio tu. Ne znam zašto mediji nisu uhvatili taj momenat. Kad se on izvinio zemljama Zapadnog Balkana i rekao: "Meni je skoro neprijatno, vi zaslužujete da budete deo Evropske unije, ali dobro znate ko je protiv toga", i tu je stao.

On je slično nešto ponovio baš skoro i rekao je: "Mi treba da odlučimo konačno i da im saopštimo, jer smo im obećali". Ali je očigledno da neko mnogo veći i jači kaže: "Samo malo, moja noga u vratima Evrope stoji ovde, jer tradicionalno stoji tu". Zašto sam vas vratila u period?

Pa dobro, sad kad vas slušaju, ovaj, jedniće pomisliti da je noga ruska, jedniće pomisliti da je američka.

Jedni, da, pa... Tako je. Zašto sam vas vratila u period posle rezolucije Informbiroa? Meni su bili arhivski vrlo zanimljivi pregovori između Vlatka Velebita, Konstantina Koče Popovića, sa Amerikancima po instrukciji Josipa Broza.

Tada čuveno pitanje Dvajta Ajzenhauera, pazite, to su sve ratni drugovi koji se znaju iz perioda Drugog svetskog rata. Koči Popoviću je bilo: "Dokle ste spremni da idete?"

Da li ste spremni da u potencijalnom sukobu ratujete protiv Sovjeta?" I sada dolazimo do onog ključnog momenta. Jako je važna naša vojna neutralnost i ono što je gospodin Milivojević, karijerni diplomata, čovek koji zna sve te centripetalne i centrifugalne sile.

Jako je važna naša vojna neutralnost upravo iz ovih razloga. Podjednako blizu i podjednako daleko od svih, ali samo uz naše nacionalne i državne interese. To su nam karte koje su nam date na raspolaganju. Napravili smo odlične puteve, očistili kanale komunikacije sa najjačim silama. Bogu hvala, sada učimo kako da naplaćujemo putarinu.

Da. I to je ono što je najznačajnije. Vi divno uvek objasnite kad dođete, ali sad mi nešto nije logično u vašem objašnjenju. Izvolite.

Ako su nam to karte koje su date, ta vojna neutralnost koja odgovara svima, a mi štitimo naše interese.

Tako je. Pa pomalo nas pritiskaju svi sa svih strana da se odrekemo.

Svako traži nekog dela interesa. E, nije to ništa. Kako nas onda pušta da igramo tim kartama? Pa evo, vidite, igramo. Dakle, imamo strateške dijaloge sa najjačim silama sveta. Dobro. Malopre smo pričali o tome.

Datum: 23.07.2026

Medij: K1

Emisija: Uranak/k1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	23.07.2026 07:00:00	480:00
Prilog	23.07.2026 10:27:00	44:48

Naslov: Gosti - Zoran Milivojević i Marina Raguš

Ali svako vam po nešto traži. U redu je, svako traži. Mi smo mali, mi nismo nuklearna sila.

Ma jasno, i odlično plivamo. Jedino možemo da... Tako je.

Ali... Ali to je to. Mi možemo tako da plivamo.

Šta to znači? Vi pogledate brojeve u ekonomskoj i finansijskoj sferi.

Business as usual. Tu nema nikakvih problema. Mhm.

Samo ovde, evropske kompanije zajedno rade sa kineskim. Iz evropskih fondova grade puteve i pruge. Znae to? Znam.

Znači, ovde svi sarađuju. Jeste. A ekonomija vam neretko diktira mnoge i geopolitičke i političke uslove. Ono što je jako važno za Srbiju jeste da mi ostvarujemo privredni rast.

U momentu, neko bi rekao, ja se slažem sa tim da smo mi sada u okolini i da je to najsigurnije mesto. Pogledajte problem koji Nemačka ima. Malopre smo govorili o tim problemima. Ja imam utisak da Unija uopšte nije za proširenje generalno i da se ono generalno neće desiti vrlo brzo. Jer imaju svoje brojne probleme, pogotovo u finansijama.

Pogledajte deficite. Mhm. Najjačih sila Evropske unije.

Pogledajte koliko su ljudi otpustili, kako im izgleda privreda, da li ostvaruju privredni rast.

To su katastrofalni brojevi. A nama ide dobro. I uvek smo tu da kažemo...

I oni zato što smo mi na vreme diverzifikovali. Dakle, kako spoljnu politiku, tako i našu privrednu saradnju. I opet vas vraćam. Mi očigledno umemo dobro da čitamo te poruke. Ali ako nas je konačno krenulo. Dobro.

Štaćemo tamo gde se raspada? Da vam kažem, problem sa Nemačkom je vidim da upravo iz tog razloga AFD ključa i jača u smislu... On je, ja mislim, u pojedinim delovima i prvi sa...

Rejtinga, tako je. Svašta tu može da bude do sledeće godine kada se očekuju, očekuju izbori. Nama Nemačka je, kako bih vam rekla, prva zemlja sa kojom mi sarađujemo.

Ona ovde zapošljava preko 80.000 ljudi. Njima puca automobilska industrija.

Ali takođe moram da vam kažem da većina tih kompanija koje dolaze kod nas je kompanija iz bavarskog dela Nemačke. I oni, taj biznis se iselio iz Nemačke zato što je njima tamo politički bilo nemoguće da rade. Oni su izmislili svoje, izmislili svoje biznise ovde.

I sve te kompanije jako dobro sarađuju sa kineskim kompanijama, imaju sad tamo tržište i tako dalje.

Dakle, napravili smo odličnu platformu koja bi trebalo da sačuva našu privredu, naše finansije, državnu kasu. I da pomogne očuvanju njihove. Tako je.

Pogledajte sada, ako vi recimo pravite projekciju budžeta sa cenom nafte koja je na početku recimo bila 65 za brent naftu dolara po barelu, a danas vam je na tržištu između 94 i 97.

Znae kakav je to udar na budžet. Od kogaćete vi da uzmete da nadomestite to?

Mnogi budžeti pucaju. Dakle, mi ulazimo sada u već ozbiljniji period globalne finansijske i privredne krize. Mhm. Mi smo uspeali da napravimo, neretko to zovu bafere, rezerve koje mogu da izdrže taj udar kada je reč o energentima.

Ali onda, s druge strane, takođe, ono što moram da napomenem, zahvaljujući vrlo, vrlo dobroj ceni ruskog gasa, mi smo uspeali našu privredu da oporavimo na način da privučemo mnoge strane direktne investicije, posebno nemačke. Jasno. Zato što vam je to struktura prihoda i struktura rashoda. Između ostalog, ne samo zbog sentimenta našeg naroda, ali zbog odnosa i Rusije prema nama, baš kada je cena energenata u pitanju, mi imamo takav odnos.

Ali koliko čujem, i gospodin Merc je odlučio da malo omekša pristup ruskim energentima, tako da su lepa iznenađenja. Ja ih očekujem i sa te strane mogu... Da, da, ali može da nas...

Ali neću da otvaram to pitanje. Ali može da nas sačeka iznenađenje NIS-a.

To još uvek ne znamo štaćemo da radimo, ali ako nam ostane vremena, pričaćemo o tome.

Da dam gospodinu Milivojeviću sada reč. Kad sve ovo sagledamo, i ako ste prosečan gledalac, zapitaćete se: "Čekajte, pa najrazvijenija zemlja na Zapadnom Balkanu nije dobrodošla da bude članica Evropske unije? Ili je dobrodošla sa nekim uvrtnjem ruku, sa nekim pritiscima, sa nečim što se ni od koga, da se ne ponavljamo, nije do sada tražilo?" Pa ranije se onda govorilo: "Put u Brisel za Srbiju je preko Vašingtona." Ali sad, ako ova noga koju gospođa Ragušić je malopre slikovito objasnila stoji na tim vratima, onda ne znam ni kako preko Vašingtona idemo.

Ne, ne, ne. Mi preko Vašingtona rešavamo, ja bih rekao, ključnu stvar koja je za nas ovog trenutka važna, a to je državni i nacionalni interes. I to na osnovu, ja moram da kažem, jedne vizije koja potpuno odgovara prvo potrebama Srbije i drugo aktuelnim kretanjima na globalnom planu. I mi moram da vam

Datum: 23.07.2026

Medij: K1

Emisija: Uranak/k1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	23.07.2026 07:00:00	480:00
Prilog	23.07.2026 10:27:00	44:48

Naslov: Gosti - Zoran Milivojević i Marina Raguš

kažem da smo jedini koji sada imamo komunikaciju sa najvažnijim faktorima u svetu, koja je sasvim sigurno prednost, a ne mana.

I reći ću vam još jednu stvar: Vašington stoji na pozicijama real politike.

I Vašington celu stvar posmatra globalno. I stvari smešta, uključujući i Evropu u celini, znate, smešta na makro planu u globalne odnose. I tu se oni ne razumeju.

Znate, Evropa još stoji na ratnoj opciji, a Vašington na jednoj i drugoj opciji.

To je prva stvar. I drugo, kad to spuste na mikro plan, pošto se tako ponašaju interesno, govorim o Americi, onda na mikro planu na Balkanu, pošto oni govore o Balkanu, znate.

Dobro. Ne govore, ne znam, Zapadni Balkan i Rusi i Kinezi isto govore o Balkanu, a ne o Zapadnom Balkanu i tako dalje. Oni jednostavno pogledaju i kažu: "Čekajte, Srbija tamo najbolje stoji.

Mi ako hoćemo da realizujemo neki interes, mi moramo da imamo u vidu ne samo Srbiju, nego srpski faktor." Podsećam vas na Bosnu i Hercegovinu. Dakle, srpski faktor je noseći. U paketu, srpski faktor na ovim prostorima je najznačajniji. Bez njega se ne može ništa. Tu je razlika između Amerikanaca i Evropljana u ovom trenutku. Ne svih Evropljana, ali jednog dela. Zato što Amerikanci to tako posmatraju iz pozicije real politike, a u Briselu ili neke zemlje još uvek. Dobro, vidimo mi ovo što se dešavalo sada, i što obrišite real politike u Bosni i Hercegovini. Apsolutno.

Apsolutno. I kako oni izgledaju sad. Pa pazite.

U budućem vremenu, a ako se reflektuju na nas. Pazite, ako je spoljna politika administracije zasnovana na suverenosti, neću da kažem suverenizmu, to je izraz nacionalne politike, ali na suverenosti, što ponavlja predsednik Tramp još iz prvog mandata.

Ako je zasnovana na tradicionalnim vrednostima, ako uvažava hrišćanstvo, pa na kogaće da se osloni onda u Bosni i Hercegovini? To je pod jedan. Pod dva.

Pa znam, ali onda bi se pitali: "Pa kako ste bili tako slepi kod očiju da pre 20 i kusur godina ne vidite, nego stvarate..." A ko kaže da su bili slepi? Bila je druga politika.

Pa zašto postoji razlika između... Mi stalno pričamo o toj američkoj politici kontinuiteta.

Kako se, što su stvarali Kosovo ako im je to. Pa znate u čemu je, u čemu je ova politika kontinuiteta kad već govorimo o Bosni i Hercegovini. Pa Dejton, oni su ga stvorili.

Dobro. I oni sad insistiraju na tom Dejtonu koga su stvorili, jer su prepoznali da 30 godina ne može nešto drugo da se ostvari osim tri konstitutivna naroda koji moraju da odlučuju i dva entiteta. Prema tome, to je to. Znate šta, ne znači, ne znači da se ništa ne menja ako se stvari menjaju. U tome je taj američki pragmatizam i u tome je veličina velike sile koja ne prihvata da je da više nije najveća, ali razume da mora da se prilagođava na nešto.

E, u tome je razlika sad i ovaj naš strateški dijalog u odnosu na prethodnu administraciju i neke pre toga. Tako da to treba uočiti. Inače, inače, ovo što ste, što ste vi pitali i ovo je potpuno tačno što kaže gospođa Ragušić. Ne postoji konsenzus u Evropskoj uniji oko politike proširenja. I to ne sada, nego ne postoji već posle Hrvatske.

Hrvatsku je izgurala Nemačka i tako dalje u jednom specifičnom kontekstu. A sada, u ovom trenutku, tog konsenzusa nema. Ako bismo anketirali po liniji referenduma, opet bi se ponovila priča i u Francuskoj i u Holandiji koju smo imali ranije i još u nekim zemljama.

Znači, ta snaga... Prema tome, ovo, izvinite, još samo jednu rečenicu.

Ovo, ovo je, ja bih rekao, geopolitički interesni pragmatizam. Ovo insistiranje na politici proširenja. Ovo je izlazna strategija da Evropska unija ostane na nogama sa najuspešnijom politikom, ali ne do kraja po principima i normama kako je bilo, već samo da realizuje jedan njen interes u jednom prostoru za koga smatra da treba da bude u njenoj sferi interesa.

Mislim, naravno, na Zapadni Balkan. Ali sad kad ste rekli: "Hrvatsku je izgurala Nemačka." Da.

"Sloveniju je ugurala dobrim delom Francuska." Svako je imao nekog svog mentora.

Isto Nemačka. Dobro, evo. I pazite, Slovenija je bila u paketu od 10 zemalja. Nije isto. Vodite računa.

Slovenija je primljena 2004. Jeste, tačno. U onom velikom prasku, takozvanom.

A pa su bile Rumunija i Bugarska iz političkih razloga, znamo kojih, da ne ponavljamo.

To je bilo pre 20 godina. Ostala je Hrvatska, ali je Nemačka zaokružila svoju interesnu sferu iz istorije. S pravom pominjete istoriju. Uvek se treba vratiti.

Tako je. Hrvatska je relikv istorijskih interesa.

Dakle, i potreba u tom trenutku Nemačke, koja je bila lokomotiva i najjača zemlja.

Danas ona to više nije i ne odlučuje sama. Dobro.

Datum: 23.07.2026

Medij: K1

Emisija: Uranak/k1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	23.07.2026 07:00:00	480:00
Prilog	23.07.2026 10:27:00	44:48

Naslov: Gosti - Zoran Milivojević i Marina Raguš

U tome je razlika. Generalno, Nemačka je svoju i spoljnu i svaku drugu politiku podredila Americi. A Amerika je preko Nemačke faktički, ali pričamo o nekim starim garniturama, starim administracijama. Ja sam, recimo, u nekom momentu još tada kao student čula da o našim prilikama određuje nekih 120-140 ljudi koje mi nikada nećemo videti u Americi, koji imaju uticaj na donošenje odluka u State Departmentu. A skoro čujem i neretko se vi pitate zašto baš u ovom momentu.

Tako su se kockice poklopile. Ti jastrebovi koji su nama presudili 90-ih godina, neki su u penziji, neki biološki otišli, puno toga se promenilo. Došla je neka nova administracija i okolnosti su se, naravno, promenile. Je li ih koristimo kao polja? Slika, da, Bogu hvala.

Evo, počinjemo strateški dijalog, što znači da smo ih iskoristili. Baš taj momenat, ta mala otvorena vrata. A slika odnosa vraćanja od strane Amerike, Nemačke na fabrička podešavanja. Koliko je Šmit dobio u Republici Srpskoj minuta da se popakuje i ode iznenada? E, to vam je to. Dakle, čutke na veliko iznenađenje.

I onda ste videli kako su sa obe noge došli savetnik za verska pitanja, kako se puno toga promenilo u Republici Srpskoj. Kako se šalju istražitelji u Crnoj Gori.

Milan Knežević iz Crne Gore je sada u Vašingtonu, ima susrete sa vrlo značajnim, dakle srpski faktor.

Da, tačno. Jer mi smo, osim toga što smo najjača zemlja, najbrojniji narod koji živi u svim bivšim jugoslovenskim republikama. Dobro je što smo razumeli lekcije i greške koje smo činili, propuste koje smo pravili u skorijoj prošlosti, i što sada pišemo nekakve druge tablice. Evropa, nažalost, unija, i to moram da vam kažem, i toćete čuti na određenim poluzatvorenim konferencijama, Las Vegas rules, Chatham House rules i tako dalje, nije više ni u čemu konkurentna. Ona je blizu toga da propusti značajni podsticaj nove industrijske... Znači, vi mi kažete: "Evropa pravi greške koje je Srbija pravila nekad." A bojim se da ta vrsta, znate, tamo ima hiljade birokrata za koje niko ne zna, ali svi nekako odgovaraju njima, jer se u Briselu lobira, Brisel ne odlučuje. Zna se ko odlučuje i kako se odlučuje. Koji se sudaraju međusobno. Neretko su neke naše prethodne vlasti vrlo slušale te birokrate i podvlačile naše interese pod njihove pojedinačne.

I zato smo došli tu gde jesmo. Samo jedna vrlo bitna stavka: tu politiku do 2012.

je transkribovao Wikileaks. Kada govorimo o proširenju i ulasku Srbije u Evropsku uniju, upravo je bivša kancelarka, gospođa Merkel, rekla tadašnjem predsedniku Srbije: "Nemojte lagati narod daćete za tri do četiri godine ući u uniju." To nije tačno. Vi dobro znate.

Nećete ni pre 2019. Taj razgovor se desio u Berlinu 2009. godine.

I oni su znali da mi nema šanse da uđemo pre 2019. Nisu imali sa čim da izađu pred građane, nego ajde, potencijalno članstvo, pridruživanje, sporazum o stabilizaciji, pridruživanju i tako dalje. Čak je i tadašnja kancelarka Merkel rekla: "Nemojte, prebrzo vam je, jer mi nećemo ići na proširenje." Čak nema veze sa Zapadnim Balkanom. Pre 2019.

2019. vi imate kovid krizu koja je pokazala sve slabosti Evropske unije.

Pre toga velika finansijska i globalna privredna kriza iz 2008. Ni to nisu uspeali da reše.

Velika bankarska kriza, sećate se šta je bilo sa Sirizom u Grčkoj, kakva je tu ponuda i pobuna bila.

Posle toga dobijate, pre toga migrantska kriza. Dakle, nijedan suštinski problem oni nisu uspeali da reše. I oni sada imaju nagomilane probleme. Njima sada raste opozicija.

Nacionalni front u Francuskoj, AfD u Nemačkoj, pazite, to su dve glavne, oko toga se okupila Evropska unija, nekada čuvenog mirovnog projekta. Ako se desi, hipotetički, samo hipotetički, da i jedna i druga opoziciona varijanta pobede u ovim zemljama, politika proširenja se zatvara.

I to vam sada mogu reći. Zato što i jedna i druga opcija imaju strategiju, dakle prioritete.

Prvo da rešimo probleme u svojoj kući, pa onda proširenje. I ono što ja cenim kod njih, Drago, jeste što oni to otvoreno kažu. Ovi to otvoreno ne kažu, ali to otvoreno rade.

Jer oni imaju sve veće probleme. Videćete kakavće pritisak biti na migrante.

Ovo što je Tramp radio u Americi. Kako mi sad, gospođo Ragušić, mi ovde volimo da kažemo, a i jeste negde tako, da su nam i jedna i druga opcija i u Francuskoj i u Nemačkoj naklonjene.

I dođu oni i kažu: "E, sad zatvaramo, rampa se spušta, nećete ni više." Ali da vam kažem, predsednik Makron je došao i rekao: "Slušajte, da budem krajnje otvoren prema vama, Evropska unija mora, sećate se, da se reformiše. Toće trajati. Nemojte očekivati to." Pa su onda francusko-nemački predlog, pa pismo predsednika Vučića i predsednika Rame, evo, ne mora članstvo, dajte nam to jedinstveno tržište, pa da uđemo u to, da bude našim ljudima malo, malo lakše.

A sad, evo još jedna slika. Da vidimo sve te slobode, prava i sve ono što je nekada činilo privlačnim život u Evropskoj uniji. Je li možete normalno da putujete preko granice?

Datum: 23.07.2026

Medij: K1

Emisija: Uranak/k1

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	23.07.2026 07:00:00	480:00
Prilog	23.07.2026 10:27:00	44:48

Naslov: Gosti - Zoran Milivojević i Marina Raguš

Ne može. Jer mogu oni normalno da žive. Je l' mogu da planiraju svoje, recimo, energetske račune? Sada kada, recimo, i gas i nafta idu. Promenilo se.

Dosta toga se promenilo. Ali, dugo smo mi na tom putu, svašta se promenilo.

Jeste. A iz te Evropske unije se nama polako, ali sigurno, vraćaju ljudi iz razvijenijih zemalja Evropske unije da rade i žive ovde. Iz više razloga.

Nije to samo socijalni, ekonomski, privredni i bilo koji drugi kulturološki problem, nego problem bezbednosti i sigurnosti. Ali to su posebne teme. Ova emisija, naravno, nema puno prostora za to. E, ali samoću vas kratko, ali baš kratko, probili smo svo vreme, da vas pitam sad za kraj. I dođe i taj avgust, prođe ova letnja pauza, dođe i taj avgust i ne otvori se ponovo klaster 3. A imamo ovo što je počelo sa, nije ovo, nego ovo što je vrlo važno, počelo je sa Vašingtonom. Šta radimo? Kako se ponašamo?

To više nije tema za nas. Mi se ponašamo kako se ponašamo i do sada.

Dobro, ali ne okrećemo glavu, nego nastavljamo. Ne, ne, ne, ne.

Mi čekamo. Čekamo pet godina, čekaćemo, treba još pola godine.

Nije tema za nas. Ovde je tema interes Evropske unije u celini.

Ima li interesa za ovaj prostor ili ne? I više nije tema samo Srbija, nego ceo ovaj region u celini. I politika proširenja generalno. Prema tome, zato kažem, nije tema za nas. Za nas je avgust isto kao što je i ovaj juli, odmah da vam kažem.

I ako se ne otvori, pa bože moj. Mićemo raditi ono što nama iz celog tog paketa priče treba, nama kao nama. Dakle, ako nam trebaju neke vrednosti, ako neki standardi, norme, pa toćemo uraditi zbog nas. Ako treba da uredimo zemlju po nekim pravilima, pa toćemo uraditi zbog nas. Tako je. I mi to radimo zbog nas.

Ovo nije tema za nas. Mi nikom nismo uveli sankcije. Koliko je važno što smo vojno neutralni, zato što nemamo nikakve obaveze. A u kom bi sad mi to trebali da budemo savezu? Vojno, kad su ovi ratovi i kad obaveze proizilaze i kad je pitanje vašeg suvereniteta na trećem mestu tamo. Prema tome, vidi se šta znači vojna neutralnost. To je prva stvar. Kad su ratovi, ne postoji bolja formula. Oko svrstavanja. U političkom smislu, pa da li postoji bolji ambijent da budete politički nezavisni nego sada? Kad ne morate da se svrstavate, opredeljujete, kad vam neko drugi određuje i budžete i politiku i ponašanje i sve ostalo.

A šta mislite, da li su na Malti zadovoljni ili u Luksemburgu, što ništa ne odlučuju, ili čak i u Španiji, kad je Čereče onako, pazite, Španiju, ozbiljnu državu i tako dalje, ili kad vam kaže: "5% imaš, moraš da kupuješ ovo oružje, ne interesuje me ni tvoje školovanje, ni nauka, ni standard, ni penzije, ni socijala." Pa ne. Pa to je to. Pa da, ali to kaže isti onaj što smo mi sad u strateškom dijalogu. Štaće onda oni? Drago da vam kažem, drago da vam kažem, znači pet godina se ne otvara klaster 3. Za tih pet godina, sa nezavisnom i vojno neutralnom politikom, sa komunikacijom, sa svim, mi smo uspeli da budemo, kažem, najpozitivniji u ekonomiji. Najčvršći ovde. Najčvršći.

I zbog toga sa nama i razgovaraju. Ne razgovaraju sa, ne znam, Bosnom ili Hercegovinom, Severnom Makedonijom ili Albanijom ili šta ja znam. Prema tome, u tih pet godina smo mi postigli ovo što smo postigli, da imamo ono što je kvalitet koji se ceni i koji je suštinski argument Srbije i za druge kad sa nama razgovaraju. Tako je.

Na prvom mestu je investicioni rejting. Jedinićemo i imati takav privredni rast, po projekcijama Međunarodnog monetarnog fonda. A u političkom smislu, sve me podseća na čuveni film "Casablanca" i onu rečenicu Henfri Bogarta: "Play that again, Sam." Pa jeste videli juče.

Jeste videli da Evropska banka za obnovu i razvoj, BRD, otvara. Pa otvara odavde, zato što je ovde, kako da vam kažem, mesto od koga sve ide dalje. Tako je.

I još, kažem ja, Casablanca. Da. Hvala vam mnogo.

Najlepše hvala na privatnosti. Hvala na razgovoru, hvala na ovim pojašnjenjima.

Evo, u nastavku o čemu pričamo. U Srbiji stroža pravila za zaštitu životne sredine.

Novi zakon menja i pravila igre. Uvodi se brži, jasniji, efikasniji postupak izdavanja integrisanih dozvola i uspostavlja moderniji.

